

LEHEL KÜRTJE

Árpád felosztotta az országot a törzsek között, a törzsek vezérei pedig felosztották azt a nemzetségek között. Termékeny volt a föld, bőven ellátta a jószágot legelővel, télire való szénával. Tavak, patakok tele voltak hallal, erdők vaddal.

A magyarok azonban hozzászoktak a kalandozáshoz, és különösen a fiatalja hamarosan nyugtalanná vált a békés életmódban. Kalandra vágytak. Csatákra, ahol harci tudásukat gyakorolhatták. Hogy levezessék ezt a veszedelmes nyugtalanságot, mely könnyen belső villongásokat okozhatott volna, a törzsi vezérek olykor-olykor portyázásokra vezették fiatal harcosaikat a szomszédos országokba. Felkutatták délt és nyugatot. Magyar lovasok hétszer átkeltek az Alpokon, és elkalandoztak tova Németalföldre és spanyolok földjéig. Váratokat égettek, városokat fosztogattak ki, asszonyokat raboltak. Gyors, váratlan támadásaikkal megverték a német-római császár hadait, megsemmisítették az itáliai seregeket, és menekülésre kényszerítették a porosz lovagokat.

Ezek a portyázások rendre elviselhetetlenné váltak a szomszédok számára, különösen pedig a császári birodalom szenvedett tőlük sokat. Ottó német-római császár, ravasz cselszövésével, követül küldte egyik hűbéresét, Konrád herceget a magyarokhoz, segítséget kérve tőlük egy nem létező támadás leverésére. Árpád unokája, Géza elhatározta, hogy jószomszédi viszonyt teremt Magyarország és a német-római császárság között, és ebből a célból megígérte a fegyveres segítséget. Bulcsú és Lehel vezérlete alatt kisebb lovas sereget küldött a császár megsegítésére. Mélyen bent német földön, Lechfeld alatt a gyanútlan magyarokat váratlanul körülkerítette egyik oldalról Konrád herceg gyalogos-hada, másik oldalról pedig Ottó császár nehéz, páncélos lovassága, és könyörtelenül lemészárolták a kis létszámú magyar sereget.

Mint az oroszok, úgy harcoltak a magyarok a túlerővel szemben, s ahogy egyenként estek el a csatamezőn, magukkal vitték a császár híres hadának több, mint felét. Végül már csak a két vezér maradt, Bulcsú és Lehel. Körülöttük a páncélos németek holtteste dombbá emelkedett. Ezer sebből vérezve, egyik kezükben kard, másikban csákány, küzdöttek tovább, amíg az áruló Konrád herceg hálóját nem dobott rájuk katonáival. Elevenen fogták el a két magyar vezért, nehéz kötelekkel megkötözték őket, s úgy vonszolták föl az augsburgi palotába.

A palota nagytermében Ottó császár a maga hercegeivel és grófjaival törvényt ült a két vezér s hét sebesülten foglyul ejtett magyar harcos fölött. A vezéreket halálra ítélték, a hét foglyul ejtett harcosnak pedig orrát, fülét levágták, s úgy küldték haza őket a császár üzenetével: ez lesz a sorsa minden magyarnak, aki német földre meri tenni a lábát.

– Mi az utolsó kívánságtok? – kérdezte Ottó császár a halálra ítélt magyar vezéreket.

Bulcsú átkokkal válaszolt, de Lehel szemében megcsillant egy szikra.

– Adjátok kezembe kürtömet, hogy még egyszer belefújhassak!

A császár bólintott. Intésére az örök megoldozták Lehel kötelékeit, és kezébe adták a gyönyörű, ökörszarvból faragott, ezüsttel díszített csatakürtöt. Lehel szájához emelte kürtjét. A nagy asztal körül ülő német urak még nem hallottak soha olyan gyönyörű hangokat. A halotti búcsúztató szomorú hangjai után felharsant a kürtből a harci riadó, és megremegtette Augsburg városát. Lent a völgyben, a véres csatamezőn félhalott

magyar harcosok megmozdultak tőle, és tapogatózó kezük kardot keresett.

Mikor az utolsó hangok is elhagyták a kürtöt, mély csönd hullott alá a palotára. A császár, a hercegek, grófok, örkatonák még a hangok varázsának hatása alatt voltak, amikor Lehel hirtelen az asztalhoz ugrott, mely körül bírái ültek, egyenesen Konrád herceg elé, s két kézre fogva magosra emelte a kürtöt.

– Elöttem mégy a másvilágra, áruló, s szolgám leszel az idők végeztéig!

– csattant föl a hangja, azzal lecsapott kürtjével Konrád herceg fejére.

Az áruló azonnal meghalt, kettéhasadt fejjel. Bulcsút és Lehelt kivégezték, a hét megcsonkított sebesültet pedig hazaküldte a császár Lehel kürtjével, hadd vigyék hírét a vereségnek.

Otthon gyászmagyaroknak nevezték el a szerencsétleneket. Törzseik kiközösítették, saját családjaik is megtagadták őket, amiért nem haltak meg hősköz méltóan a többiekkel együtt.

Heten együtt maradva, vándorló igricek módjára járták az országot életük végéig, s gyászos dalaikat borzadva hallgatta mindenütt a nép.

Rendre megértették a nyugtalankodók is, hogy a kalandozások ideje letelt, s eljött az idő a letelepedésre és országépítésre.

Lehel kürtjét látni lehet ma is a Jászberényi Múzeumban. Látni lehet a repedést is rajta, amit az áruló Konrád kemény koponyája okozott.

Hangját azonban nem lehet hallani, mert nincs ember a földön, aki meg tudná szólaltatni. A monda szerint azonban eljön az idő, amikor magától megszólal újra, s hangjától még a halott is feltámad, s kardja után nyúl.